

ХӨДӨЛМӨРИЙН ГАВЬЯАНЫ УЛААН ТУГИЙН ОДОНТ
ШИНЖЛЭХ УХААН, ТЕХНОЛОГИЙН ИХ СУРГУУЛЬ

**“ЭРДМИЙН ЧУУЛГАН-2021”
МАГИСТР, ДОКТОР ОЮУТНЫ
ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ХУРЛЫН ЭМХЭТГЭЛ**

№ 21(6)/283

УЛААНБААТАР ХОТ
2021

**ШУТИС-ИЙН МАГИСТР, ДОКТОР ОЮУТНЫ ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ӨГҮҮЛЛҮҮДИЙГ ХЯНАН МАГАДЛАСАН РЕДАКЦЫН ЗӨВЛӨЛИЙН
БҮРЭЛДЭХҮҮН**

Бүрэлдэхүүн сургуулиудаас хянан магадласан:

БАС-ийн ЭНБДарга, доктор(Ph.D), дэд профессор Ц.Оюунцацрал
БАТС-ийн ЭНБДарга, доктор(Ph.D), профессор Ч.Баасандаш
БуХС-ийн ЭНБДарга, доктор(Ph.D), дэд профессор А.Болормаа
ГУУС-ийн ЭНБДарга, доктор(Ph.D), дэд профессор П.Нарантуяа
МехТС-ийн ЭНБДарга, доктор(Ph.D), дэд профессор Н.Пүрэвдорж
МХТС-ийн ЭНБДарга, доктор(Ph.D), дэд профессор Ж.Жавзансүрэн
ҮТС-ийн ЭНБДарга, доктор(Ph.D), дэд профессор М.Пүрэвжав
ХШУС-ийн ЭНБДарга, доктор(Ph.D), дэд профессор В.Өлзийбаяр
ЭХС-ийн ЭНБДарга, доктор(Ph.D), дэд профессор Г.Бэхбат
НБТ-ийн захирал, доктор(Ph.D), дэд профессор Д.Ганбат
Дархан-Уул аймаг дахь Технологийн сургуулийн ЭНБДарга, доктор(Ph.D),
дэд профессор Д.Баясгалан

Хариуцлагатай редактор:

СБЗГ-ын дарга, доктор(Ph.D), дэд профессор Д.Гэрэлт-Од
СБЗГ-ын ахлах мэргэжилтэн, доктор(Ph.D), профессор Ц.Оюун
СХБА-ны ахлах мэргэжилтэн, докторант Ц.Сэрчмаа

Эмхэтгэсэн: Доктор(Ph.D), профессор Ц.Оюун
Хянасан: Доктор(Ph.D), дэд профессор Д.Гэрэлт-Од
Хуудасны хэмжээ: А4
Бодит хэвлэлийн хуудас: 46.25 хх
Үсгийн гарнитур: Times new roman
Тоо хэмжээ: 60 ш
ШУТИС-ийн Хэвлэлийн газар

ГАРЧИГ

ТЕХНИКИЙН УХААНЫ САЛБАР

1. Өрөмдмөл-цутгамал гадсан шонг хэвтээ ачааллаар туршсан судалгааны дүн <i>Докторант Б.Басбиш, доктор(Ph.D), дэд профессор С.Нямдорж</i>	6
2. Суумтгай буурьт төсөллөх геосинтетик арматурчилалтай хөрсөн дэрний штампын туршилтын дүн <i>Докторант Н.Одонтуяа, доктор(Ph.D), дэд профессор С.Нямдорж</i>	17
3. Улаанбаатар хот дахь цэцэрлэгийн барилгын дотор агаарын чанар ба агаар сэлгэлтийн системийн ажиллагааны үнэлгээ <i>Докторант Н.Хангайсайхан, доктор(Ph.D) Б.Билгүүн</i>	32
4. Эрдэнэтийн ил уурхайн ажлын бус хажуугийн тогтворжилтод нөлөөлөх параметруудийн математик загварчлал <i>Докторант Б.Улаанбаатар, доктор(Ph.D), дэд профессор Т.Баяртөгс</i>	41
5. Үйлдвэрлэлийн осол, осолд дөхсөн тохиолдолд анализ хийх арга зүй <i>Докторант Д.Пүрэвсүрэн, доктор(Ph.D), дэд профессор К.Хавалболат</i>	49
6. Мөхлөгт материалыг ялган ангилах төхөөрөмжийн хийцийн судалгаа, хөгжүүлэлт <i>Докторант Г.Ганбаатар, доктор(Ph.D), дэд профессор Я.Рэнчинванжсил</i>	58
7. Шингэн металд дүрэх (LMD) аргаар сүвэрхэг метал гарган авах судалгаа <i>Докторант Х.Гэрэлмаа, доктор(Ph.D), дэд профессор М.Дэлгэрмаа, доктор(Ph.D) Х.Като</i>	65
8. Монгол хүүхдийн тавхайн морфологийн өөрчлөлтийн судалгаа <i>Докторант Б.Батдулам, доктор(Sc.D), профессор Л.Удвал</i>	70
9. Монгол улсын 110 кВ-ын ЦДАШ-ын өнөөгийн байдал, гэмтлийн байрлал тодорхойлох хоёр талын аргын тооцооны үр дүнд дам шинжилгээ хийх <i>Докторант Ө.Баярмаа, доктор(Ph.D), дэд профессор Ж.Арслан</i>	75
10. Эмнэлгийн ажилтнуудын ионжуулагч цацрагийн хамгаалалтын судалгаа <i>Докторант О.Ялалт, доктор(Ph.D) Д.Пүрэвдаш</i>	83
11. Бүрэн автомат “ТІМА” минералогийн арга ашиглан авто замын асфальтбетон хучилтын материалын эрдсийн анализын судалгаа <i>Докторант Д.Энхбаатар, М.Цэцгээ, доктор(Ph.D) Ч.Ганзориг</i>	89
12. Барилга, байгууламжийн инсоляци тодорхойлох график аргачлалын нэгэн хувилбар <i>Магистрант Б.Жигжид, доктор(Ph.D) Ж.Гомбо</i>	97
13. Явган хүний зам, гудамж замын түвшинд явган зорчих боломжийг үнэлэх аргачлал боловсруулах нь <i>Магистрант Г.Намуун, доктор(Ph.D), дэд профессор Р.Болормаа</i>	107
14. Оюу толгойн далд уурхайн ээлжийн зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгох боломжийн судалгаа <i>Магистрант Ц.Мөнх-Од, доктор(Ph.D) С.Энхцацрал</i>	116
15. Элсэн цэвэрлэгээний төхөөрөмжийн төсөл <i>Магистрант Б.Дэлгэрбаяр, А.Батсайхан, магистр Т.Ганбаатар</i>	126
16. Уурхайн өргүүрийн цохилт шингээгчийн угсралт, байршилтын судалгаа <i>Магистрант Б.Золбаяр, магистр Б.Мөнхбаясгалан, доктор(Ph.D), дэд профессор Я.Рэнчинванжсил</i>	131
17. Гольфын цохиурын савалтанд шинжилгээ хийх төхөөрөмжийн хөгжүүлэлт <i>Магистрант Ц.Цэлмэг, доктор(Ph.D) А.Одгэрэл</i>	136
18. 5G үндсэн сүлжээг нэвтрүүлэх хувилбаруудын харьцуулсан судалгаа <i>Магистрант М.Баасанжаргал, доктор(Ph.D), профессор Б.Отгонбаяр</i>	144
19. Цэцэрлэгийн хүүхдийн хоолны давс бууруулах технологийн судалгаа <i>Магистрант Т.Түмэнмандах, доктор(Ph.D), дэд профессор М.Пүрэвжав</i>	151
20. Хонины булчин эдийн химийн найрлага болон технологийн үзүүлэлт <i>Магистрант Н.Хүрэлхүү, доктор(Ph.D), профессор Б.Энхтуяа</i>	155
21. Булган аймгийн Бүрэгхангай суманд байрлах “Бүрдэл майнинг”ХХК-ийн 35/6 кВ дэд станцын 35 кв-ын цахилгаан дамжуулах шугамын механик даацын тооцоо <i>Магистрант К.Манарбек, доктор(Ph.D), дэд профессор Ш.Гантөмөр</i>	159
22. Цахилгаан түгээх сүлжээнд эрчим хүчний хэмнэлт хийх боломж <i>Магистрант С.Батбаатар, М.Ариунжаргал, доктор(Ph.D) Б.Уянгасайхан, доктор(Ph.D), дэд профессор Ш.Гантөмөр</i>	162
23. Тархмал бага чадлын “Ухаахудаг” цахилгаан станцын динамик тогтворжилтыг дээшлүүлэх <i>Магистрант С.Тулгач, доктор(Ph.D) Э.Энхсайхан</i>	168
24. Ухаахудагийн цахилгаан станцын НХ-35/3.82-450 зуухнуудын уур үлээх шугамууд /продувка/-ыг нэг коллекторт холбож хаягдаж буй уурыг дахин ашиглах судалгааны үр дүн <i>Магистрант М.Мөнхгэрэл, доктор(Ph.D) Д.Чимэдсүрэн</i>	177

25. LORA технологийг ашигласан галт тэрэгний чиглэлийн өгөгдлийг радио дохио ашиглан дамжуулах систем
Магистрант Б.Сүхбат, Н.Билэгсайхан, доктор(Ph.D) Б.Нямбаяр.....181
26. The impact of COVID-19 on aviation
Graduate student Mandul.B, supervised teacher Ph.D, Professor Erdenebat.B. 185

НИЙГЭМ, ХҮМҮҮНЛЭГИЙН УХААНЫ САЛБАР

27. Хүн амын чөлөөт цагийн үйл ажиллагаанд хийсэн судалгаа
Докторант П.Баасанжаргал, доктор(Sc.D), профессор Л.Оюунцэцэг 192
28. Итгэлцэлд суурилсан соёлын онцлог, үнэт зүйлс нь байгууллагын гүйцэтгэлд нөлөөлөх нь
Докторант Ж.Батхишиг, доктор(Ph.D), дэд профессор М.Банзрагч, доктор(Ph.D) Б.Амарсанаа 201
29. Монголын мэдээлэлийн аюулгүй байдлын өнөөгийн нөхцөл байдлын харьцуулсан судалгаа
Докторант Х.Мөнхцацрал, доктор(Ph.D), дэд профессор Ж.Ганчимэг 214
30. БНХАУ-ын хөгжмийн зохиолч ВАН ЛУО БИН (WANG LUOBIN)-ы зохиосон нэгэн дуунд хийсэн ажиглалт
Докторант Ц.Болдбаатар, доктор(Ph.D), профессор Т.Дорждагва 222
31. Үндэсний монгол бичгийн хэрэглээний орчинг бий болгох нь суралцагч бичиг үсэгтээ идэвхийлэн суралцахад нөлөөлөх нь
Докторант Б.Сонинцэцэг, доктор(Ph.D), дэд профессор Г.Гэрэлмаа 227
32. Инженерийн боловсролд орон зайн төсөөлөх чадварын үүрэг
Докторант Э.Сувд, доктор(Ph.D), дэд профессор Д.Ганбат.....236
33. Шинжлэх ухааны зарим салбарын дискурс дэх Метафорын судалгаа
Докторант Б.Энхзул, доктор(Ph.D) Ч.Золзаяа 244
34. Архитектур дизайны урланд суурилсан сургалтын дотоод орчны судалгаа
Магистрант С.Алтангэрэл, магистр А.Өэлүн, доктор(Ph.D), профессор И.Гончигбат 254
35. Хүмүүн капиталын үр ашгийн шинжилгээ
Магистрант Ж.Ану-Үжин, доктор(Ph.D), дэд профессор У.Амарзаяа 265
36. Аюултай тохиолдлын шалтгаан, нөлөөллийн судалгаа
Магистрант С.Ням, доктор(Ph.D), дэд профессор Ц.Энхбаатар 273
37. Манлайллын хэв маяг ба ажиллагчдын мотивацийн хамаарлын судалгаа
Магистрант Ч.Уранбилэг, магистр Л.Цэрэнчимэд 278
38. Монгол шагайн харвааны нэгэн төрлийг тодруулах нь
Магистрант Ж.Мөнхдэлгэр, доктор(Ph.D) Д.Хатанбаатар 284
39. Автозам, гүүрийн салбарын нэр томъёо тогтоох зарчмын судалгаа
Магистрант С.Долгорсүрэн, доктор(Ph.D), дэд профессор Л.Чойжилмаа 292
40. Герман хэлний баймж үйл үгийг монгол хэлнээ илрүүлэх нь
Магистрант Г.Ариун, доктор(Ph.D) Ц.Мөнхдэлгэр 298
41. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тэргэнцрийн хөгжүүлэлт
Магистрант Т.Баатархүү, доктор(Ph.D) Ц.Тэнгис 303
42. Блокчэйн технологид суурилсан худалдан авалтын ухаалаг гэрээ
Магистрант А.Ууганбаяр, доктор(Ph.D), дэд профессор Д.Сарангэрэл 308
43. Effectiveness of e-learning in teaching english
Graduate student Selengesaikhan.B, supervised teacher Ph.D, Suvd-Erdene.B. 316
44. Оюутны GPA үзүүлэлтээс хамаарах эрх зүйн зохицуулалтын судалгаа
Магистрант Н.Дашжаргал, доктор(Ph.D), дэд профессор С.Дэлгэрмаа 321

БАЙГАЛИЙН УХААНЫ САЛБАР

45. Хангайн бүсийн зарим ордын эмчилгээний шаврын судалгаа
Докторант Г.Ганзаяа, доктор(Sc.D), профессор Г.Долмаа 328
46. Инерцийн болон гидродинамикийн хүчнүүдийг ашиглан цусан дахь микро-эсүүдийг ялгах био-чипийн хөгжүүлэлтийн судалгаа
Докторант Л.Батзориг, доктор(Ph.D), дэд профессор Г.Батдэмбэрэл, доктор(Ph.D), профессор Т.Намнан, доктор(Ph.D) Fan-Gang Tseng 335
47. Зөөлөнгийн алт-мөнгө, полиметаллын ордын геологийн тогтоц, структур геохимийн загвар
Магистрант М.Ганзориг, доктор(Ph.D), дэд профессор С.Жаргалан 341
48. Үр тарианы ариутгалд наномөнгөний бэлдмэлийг ашигласан судалгааны үр дүн
Магистрант Б.Номин, доктор(Ph.D) Х.Мөнхзаяа, З.Ариунаа, М.Ариунаа, И.Дагиймаа 350
49. Гүн сургалтын аргаар тээврийн хэрэгслийн дугаар таамаглах
Магистрант А.Гомбосүрэн, доктор(Ph.D) Ц.Балжинням 357
50. Портландцементийн суспензийн реологийн шинж чанарт поликарбонат төрлийн химийн нэмэлтийн үзүүлэх нөлөө
Магистрант Л.Нэргүй, доктор (Ph.D) С.Цэрэнбалжид, доктор(Ph.D), дэд профессор Б.Намжилдорж 362